

**М. Лутфуллозода,
Ф. Шарифзода, И. Абдуллоев**

АЛИФБО
КИТОБИ ДАРСӢ БАРОИ СИҶИ ЯКУМ

Нашри 35

**Вазорати маориф ва илми
Ҷумҳурии Тоҷикистон
тасдиқ кардааст**

**ДУШАНБЕ
МАОРИФ
2019**

УДК 373.167.1
ББК 81.2. Тоҷик -2+74.261.4
Л - 90

Л-90. Лутфуллозода М., Шарифзода Ф., Абдуллоев И. **Алифбо**.
Китоби дарсӣ барои синфи якум. Душанбе, Маориф, 2019. 152 саҳ.

Хонандагони азиз!

Китоб манбаи донишу маърифат аст, аз он баҳравар шавед ва онро тоза нигоҳ доред! Кӯшиш кунед, ки соли таҳсили оянда ҳам ин китоб ҳамин гуна зебову орошта дастраси хонандагони дигар гардад ва онҳо низ аз он истифода баранд.

Ҷадвали истифодаи китоб:

№	Ному насаб	Синф	Соли таҳсил	Ҳолати китоб (баҳои китобдор)	
				Аввали сол	Охири сол
1					
2					
3					
4					
5					

Аломатҳои шартӣ:

┌—————• — чумла

—————/————— — ҳиҷо

————— — калима

○ ○ ○ ○ ○ — ҳарф

Фарзанди азизам!

Дар дастат китоби зебову хушранг ва пурмазмуни «Алифбо» аст. Ту аз он хондану навиштанро ёд мегири, ба дунёи илму фарҳанг дохил мешавӣ.

Орзумандам, ки бо таҳсили аъло ва ахлоқу одоби хуб Ватани азизамонро боз ҳам ободтару зеботар гардонӣ.

Хон, дониш омӯз, фарзанди азизам, ки бузургон гуфтаанд: «Тавоно бувад, ҳар кӣ доно бувад!»

**Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Эмомалӣ Раҳмон

Якуми сентябр – Рӯзи дониш

**ПАРЧАМИ ДАВЛАТИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

**НИШОНИ ДАВЛАТИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

СУРУДИ МИЛЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Шеъри Гулназар Келдӣ
Муסיкии Сулаймон Юдаков

Диёри арҷманди мо,
Ба бахти мо сари азизи ту баланд бод,
Саодати ту, давлати ту бегазанд бод.
Зи дурии замонаҳо расидаем,
Ба зери парчами ту саф кашидаем,
кашидаем.

Зинда бош, эй Ватан,
Тоҷикистони озоди ман!

Барои нангу номи мо
Ту аз умеди рафтагони мо нишонай,
Ту баҳри ворисон ҷаҳони ҷовидонай.
Хазон намерасад ба навбахори ту,
Ки мазраи вафо бувад канори ту,
канори ту.

Зинда бош, эй Ватан,
Тоҷикистони озоди ман!

Ту модари ягонаӣ,
Бақои ту бувад бақои хонадони мо,
Мароми ту бувад мароми ҷисму ҷони мо.
Зи ту саодати абад насиби мост,
Ту ҳастиву ҳама ҷаҳон ҳабиби мост,
ҳабиби мост.

Зинда бош, эй Ватан,
Тоҷикистони озоди ман!

**ҚАҲРАМОНОНИ
ТОҶИКИСТОН**

Садриддин Айни

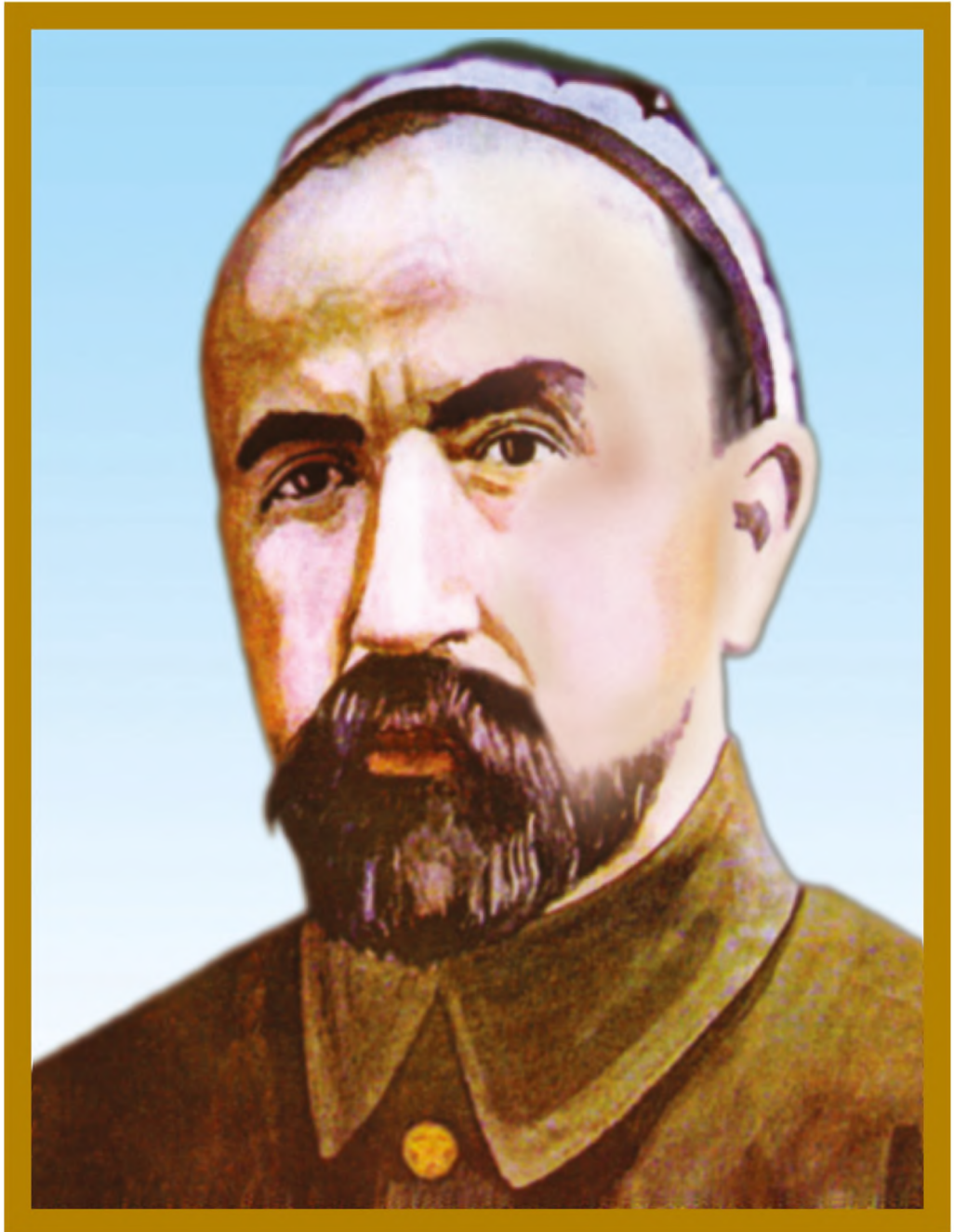
Бобоҷон Ғафуров

Эмомалӣ Раҳмон

Мирзо Турсунзода

Нусратулло Махсум

Шириншоҳ Шоҳтемур

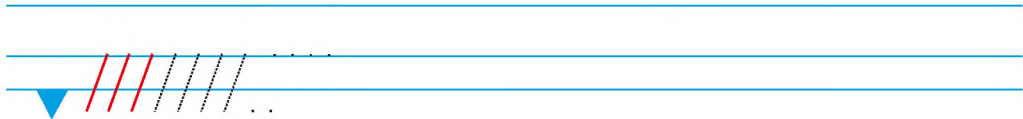
Дарсҳои 1 ва 2

Дарсҳои 3 ва 4

_____.

Дарсҳои 5 ва 6

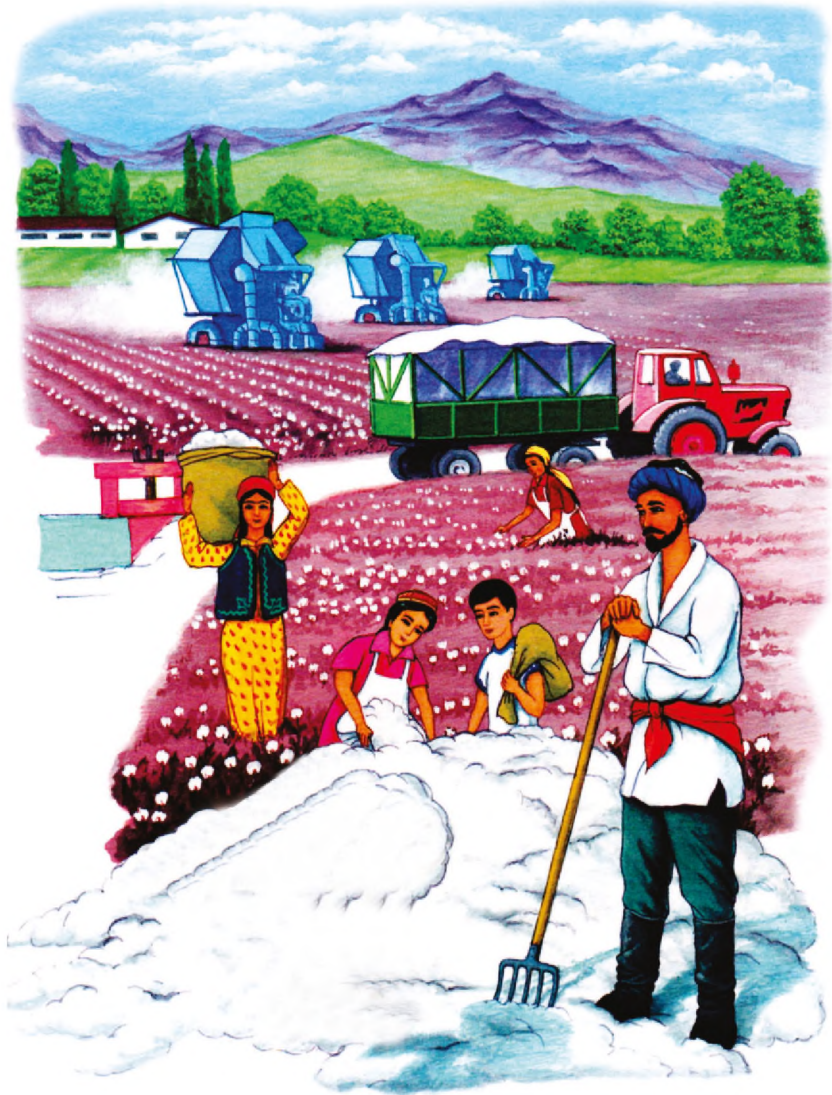

_____.

Дарсҳои 7 ва 8

_____.

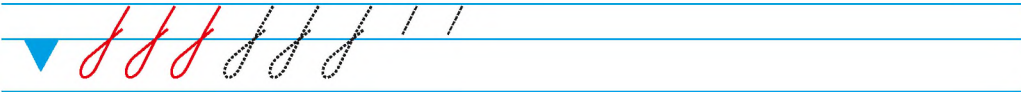
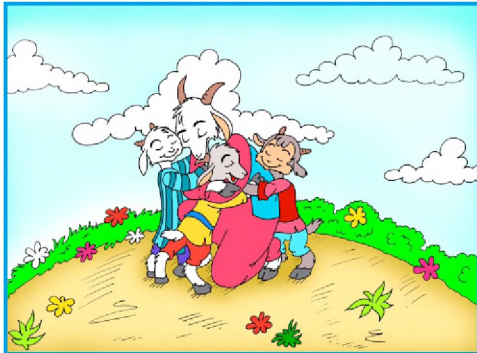
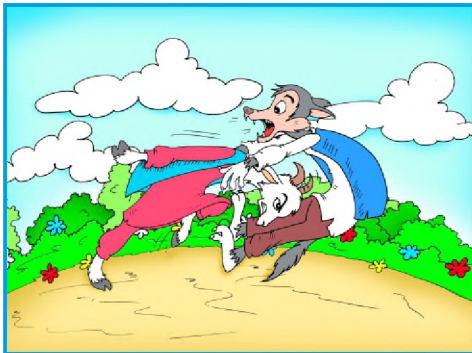

Дарсҳои 11 ва 12

Дарсҳои 13 ва 14

Дарсҳои 17 ва 18

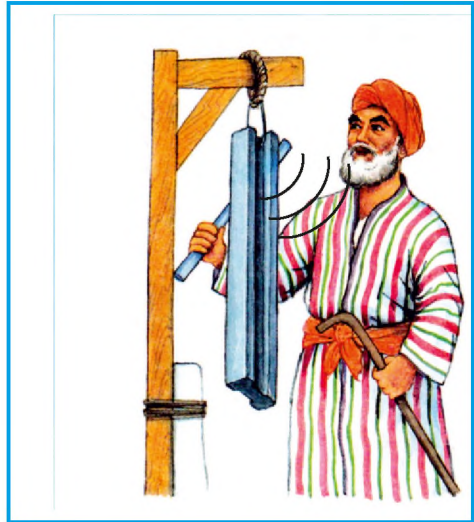
○ ○ ○ ○ ○

○ ○ ○ ○ ○

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

○ ○ ○ ○

ppp PPP PPP

Дарсҳои 19 ва 20

○ ○ ○ ○ ○

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

○ ○ ○ ○

○ ○ ○ ○ ○

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

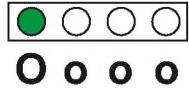
Дарсҳои 21 ва 22

O o

O o
o o

o o o o o o
o o o o o

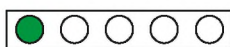
oo oo oo oo

A a

A a

a a A A A

a a a a ~ ~

A A A A ~ ~

Aa Aa Aa ~

Дарсҳои 25 ва 26

Л л

Л л

л л Л Л

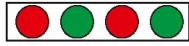
Л Л Л Л Л Л Л

Л Л Л Л Л

Л Л Л Л

Дарсҳои 27 ва 28

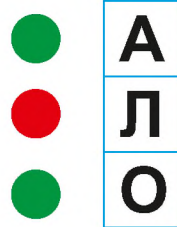
Ло
ла

ЛО-ЛА

Ло – ла

_____.

Ло Ло Ло ✓

_____

ла ла ла ✓

Дарсҳои 29 ва 30

Н н

Н н

Н Н Н

НОН

НОК

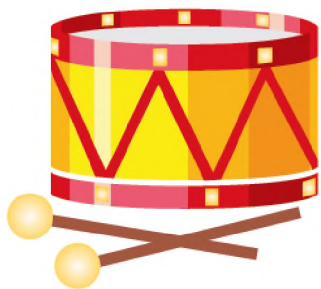
Н Н Н Н Н ' '

НО НО НО НО ' '

_____

_____.

●	О	2
●	Л	1
●	А	4
●	Н	3

● ● ● ●
Л О Н А

Ло-ла, а-на ло-на.

_____.

а-на а-на
ло-на ло-на ло-на

Дарсҳои 31 ва 32

Н Н Н

НО
ОН
а-ло

_____.

_____.

_____.

Н Н Н Н Н Н Н Н

НН НН НН

а-на
ло-ла

●	Л	3
●	О	2
●	Л	1
●	А	4

Ло-ла, а-на ло-ла.

ОН ОН

ЛО-ЛА ЛО-ЛА

Дарсҳои 33 ва 34

М м

М м

М М М

ман
ма-на

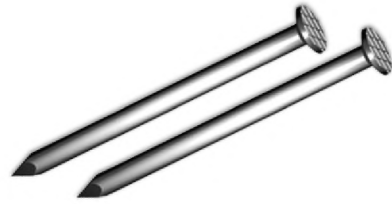
Ло-ла
но-ма

НО	на	ма	МО	ла
----	----	----	----	----

М М М М М

ма ма ма

Тоҷикистон

Мама

Ба кучо _____

_____

_____

_____

Аз кучо _____

_____

_____

_____

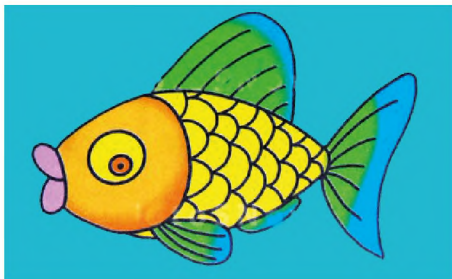
НО-МА

Ма-на но-ма.
Ло-ла, а-на но-ма.

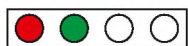
Ма-на Ма-на

НО-ма НО-ма

Дарсҳои 35 ва 36

о		а
мо		на
мон		а-на
ном		ма-на

м м м

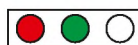
м м м м м

мм мм мм

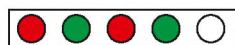
Но-мам Ло-ла.
Ло-ла, ана

_____.

МО-

А-на

НОМ НОМ

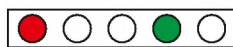
МОМ МОМ

Дарсҳои 37 ва 38

Pp

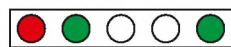
Pp

p p

ра-ма
а-на

А-нор
ма-на

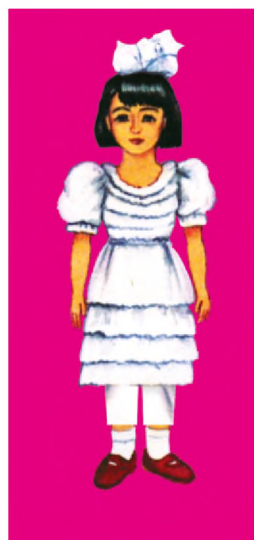
p p p p p p

pa pa pa

А-нор, ана

Ма-на

А-нор

└───┬───┘

Ана [red circle] [white circle] [white circle] [green circle] [white circle].

Ма-на [red circle] [green circle] [red circle] [green circle].

ана ана

ма-на ма-на

Дарсҳои 39 ва 40

Р Р

А-нор | мор
ма-на | ром

1	3	4		2	
а	о	р	м	н	л
	2	3	1		

Р Р Р Р Р

Р Р Р

А-нор

Нор

_____.

_____.

Анор Анор

А-нор, ана а-нор.
Ма-на но-ма.

● ● ●
М О Р

_____.

мо		мол
мор		мо-ла
ром		мо-мо

мор мор ✓

ром ром ✓

Дарсҳои 41 ва 42

Ш ш

Ш ш

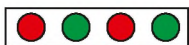
Ш Ш Ш

ШО-НА | ОШ-НО
ОШ | ШАШ

Ш Ш Ш Ш

ШО ШО ШО

Ш О Н А

_____.

Ана шо-на. Шаш шо-на.
Ош-но, ма-на шаш.

	1	2	3	4		
л	ш	о	н	а	м	р
1		2	3	4		

	●	1
1	●	
2	●	2
3	●	3
4	●	4

6

● ● ●
ШАШ

_____.

_____.

шаш шаш

шона шона

Дарсҳои 43 ва 44

1	2	1	2		2	1	
ло	ла	но	на	ра	ма	шо	ша
				1	2		

Ш Ш Ш

ОШ

МОШ

ра-ма | А-нор
ош-но | мош

Ш Ш Ш Ш Ш

ШШ ШШ ШШ

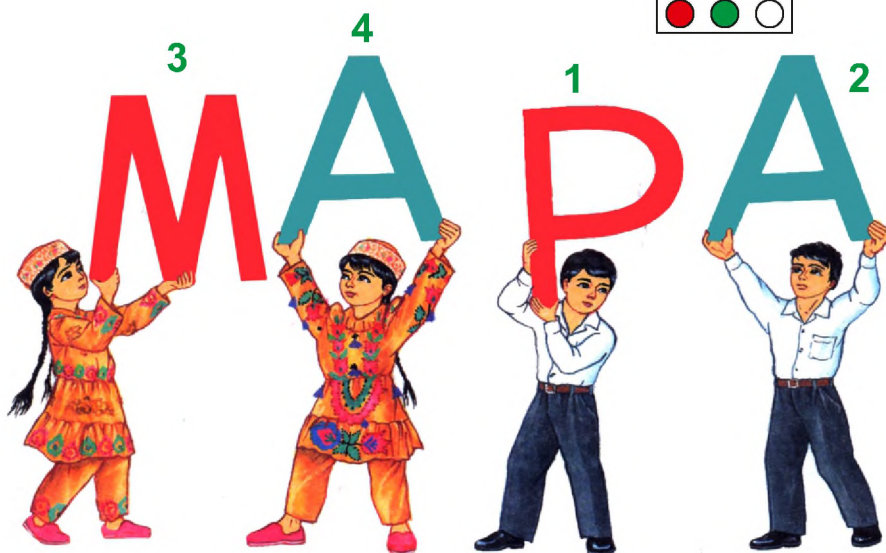
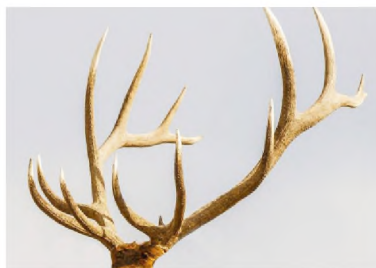
ОШ

ШИР

ош ош

Анор, ана ло-на.
Ош-но, ана мош.
Мана ра-ма.

ошно ошно

мош мош

Дарсҳои 45 ва 46

X x

X x

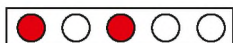
x x

ХО-на	ХОМ
ХО-ла	ХОР
ХОН	ХОЛ

x x x x ^

xo xo xo ^

X O H A

XOHA XOHA ^

Хола, мана анор.
Хол, анор хом.

ХО

Л

_____.

**ХОЛ
ХОР
ХОМ
ХОН**

_____.

хом хом
Хол Хол

Дарсҳои 47 ва 48

1	2	2	1	2	
хо	но	ла	ра	ма	ро
	1			2	

X X
хо-ла | но-ма
хон
но-ма-ро

X
Ẋ
X X
Ẋ
Xx
Xx
Xx
Ẋ

НОМА

Хо-ла, ана нома.
Нома хо-но.
Хола, но-ма-ро хон.

4	3	2	1
н	о	м	а

XON XON
XOLA XOLA

_____

_____

_____

Нома хоно.

Дарси 49

У у

У у

У у

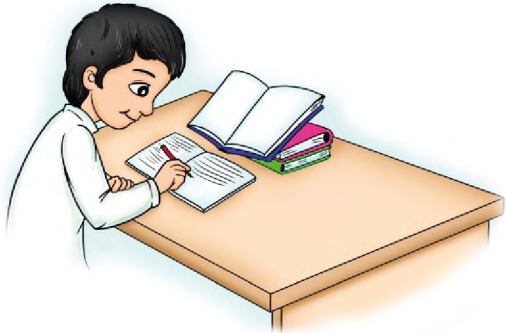

Х У Р М А

У М А Р

У-мар | хом
хур-ма | ор

У У У У

У М А Р

Умар

хурма

Дарси 50

ХУРМО

У-мар, ана хур-мо.
Лола, хурмо ор.
На, хурмо хом.

+

● ● ● ● ●
Х У Р М О

● ● ● ● ●
М У Ш Х О Р

о а у

1	х	1
	у	2
1	р	5
3	м	3
2	о	4

Умар

Лола

_____.

мушхор мушхор

Хурмо хом.

Дарси 51

ма шу ша на лу ра

у у

У-мар | Нур
о-лу | ор

○ ○ ○
О Л У

у у у у у

у у у

олу

Умар, ана о-лу.
Нур, олу ор.
Мана, Умар, олу.

○ ○ ○
Н У Р

олу

Дарси 52

1		3	2			2	3	
м	а	р	о	л	х	у	ш	н
	1	4	3					2

ном

Умар
хон
хона
лона

олу
ном
нома
хола

анор
мушхор
хурмо
шона

Нур
муш
хор
ман

Нур :

Ана ому ..

Ū ū

Ū ū

Ū ū ū Ū Ū Ū

Ū Ū Ū
Ū Ū Ū

О А У Ū

хӯ-ша | хом
шӯх | мӯ

Ū-Ū-Ū

шӯх

мӯ

ХҶША

Нур, ана хӯша.
Хӯша хом. Нур шӯх.

Х Ū Ш А

хӯша

Шӯ Шӯ

нӯ шӯ хӯ мӯ

шӯр | шӯ-ла
хӯр | нӯл

шӯр

нӯл

шӯла

● ● ●
н ў л

Н
Р
Ш
Л
М
Х

1			3	2
Х	У	Р	М	О
		3	1	2

ШҶЛА
Анор, ана шӯ-ла.
Шӯла хӯр.
На, шӯла шӯр.

Шӯла хӯр.

Дарси 58

Ас-лам, ана Ан-сор.
Ансор, ана сурма.
Соро, сур-ма ор.
Мана, Соро, сурма.

Ас-лам

сурма

Ансор

Дарси 59

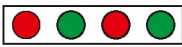
С

Со-ро
Ра-сул
сар
сол

шо-на
сурх
су-хан
сӯ-рох

С С С

Са Са Са

СОРО

ор

Соро

Дарси 60

ШОНА

Соро, ана шона.
Ра-сул, шо-на-ро ор.
Мана, Соро, шона.

Х У Р . С

у
ӯ

РАСУЛ

суҳсан
суҳса
хуширӯ

Ана Расул

Дарси 61

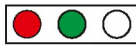
З з

З з

з з

з з з з

аз аз

3	2	1
Р	ӯ	З

А-мон

За-мон

сӯ-зан

аз

а-сал

рӯз

АСАЛ

_____.

_____.

асал

Дарси 62

СЎЗАН

Амон, ана За-мон. За-мон,
ана сӯ-зан. Сӯ-зан аз Соро.
Соро, сӯ-зан-ро ор.
Мана сӯзан.

С Ў З А Н

Амон
сӯзан сӯзан

_____.

_____.

Сӯзан аз Соро.

Дарси 63

З З

Ра-сул
мӯ-за

За-мон
Ноз

З З З

Зз Зз

Нозанин

НОЗАНИН

Замон

Дарси 64

МЎЗА

Ра-сул, ана мўза. Мўза аз
Замон. Замон, мў-за-ро ор.
Мана мўза.

● ● ● ●
М Ў З А

мўза мўза

Ш
Л
Х
С
З

у
ў

● ● ● ● ● ●
Н А З И Р А

Назира
Мўза аз Замон.

Дарси 65

И и

И и

И и

И и и

И И И

ИИ

о-и-на
зи-на
хуш-рӯ

За-ми-ра
На-сим
Ис-мо-ил

ИИ
МИЗ

ЗИНА

О
А
У
Ў
И

ОИНА

зина

оина

Дарси 66

Насим, ана зин.

МИЗ

За-ми-ра, ин миз. Мизи Ис-мо-ил сурх.

Насим

М . 3

зин

Замира, ин миз.

Дарси 67

И И

И И И

ИЗ

ИИ ИИ

МИ СИ ЛИ МҮ ЛҮ СҮ ХИ

хирс
из

ши-рин
хо-на

На-сим
мо-шин

ИЗ

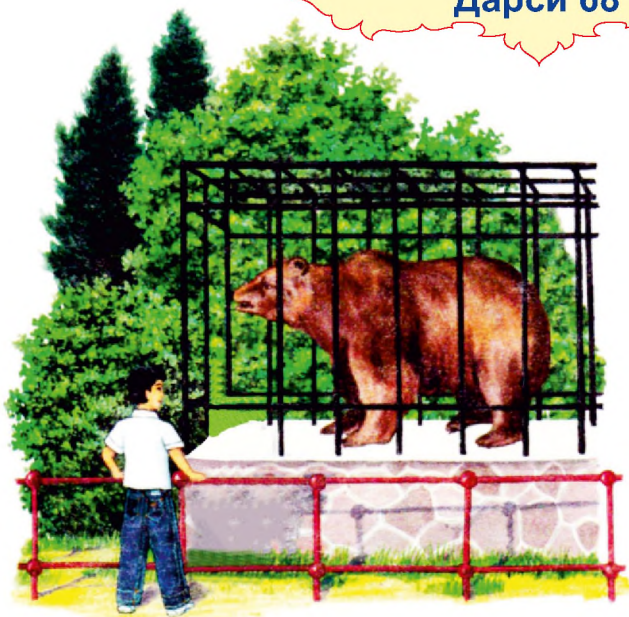

МОШИН

мошин

Дарси 68

_____ . _____ .
 _____ .

хирс

ХИРС

Насим, ана хирс. Ин хо-на-и хирс.
 Ин асал. Асал – ширин.
 Нисо, асал хӯр.

Нисо

Асал-ширин.

2	О	
	А	
	У	
	Ў	
4	И	2
1	М	
5	Н	
	Р	3
3	Ш	
	Л	
	Х	1
	С	4
	З	

Дарси 69

К к

К к

К к

К К К К К К

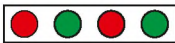
ко-са
Ка-мол
низ

На-зи-ра
Ак-мал
Зо-кир

кӯ-за
ка-лон
ин

коса

кӯза

К Ү З А

А К М А Л

К О С А

Акмал

КОСА

Зо-кир, ана коса. Ко-са-и Зокир калон.
Ин ко-са-и На-зи-ра. Косаи На-зи-ра низ калон.

коса

Зокир

КА — ЛОН

МОЛ

З О К И Р

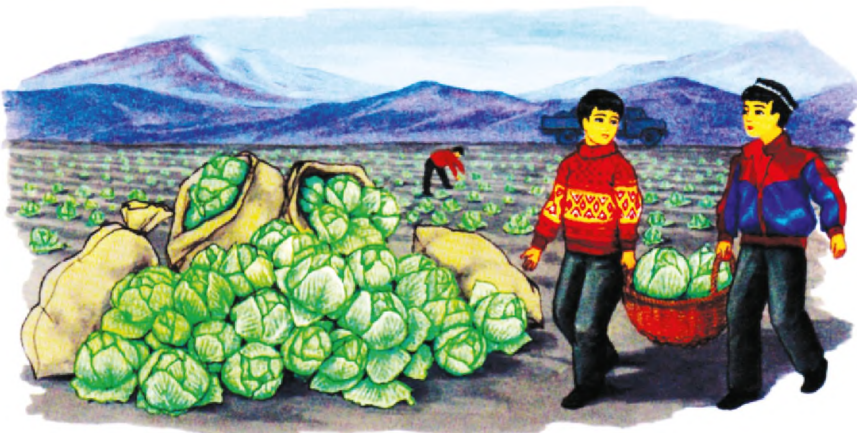
Ин косаи Назира.

Дарси 71

к к к

к к к к к

кк кк

ка-лон | ка-рам
Ко-мил | Ка-рим

КАРАМ

Ко-мил, ана карам. Карам – калон.

Ка-рим, карам ор.

Комил

Карим, карам ор.

Дарси 72

ко-кул
Ка-мол

Ко-ми-ла
Ком-рон

Комила

КОКУЛ КОКУЛ

КОКУЛ

Комрон, ана кокул.
Кокули Замира хушрӯ.

КОКУЛ

_____ , _____.

Камол, карам ор. Ана, Комрон, карам.

Комрон
Камол

Дарси 73

В в

В в

в в

Нав-рӯз
Ан-вар
ва

Ко-ва
ош-но
са-вол

в в в в в в в в

ва ва

САВОЛ

савол

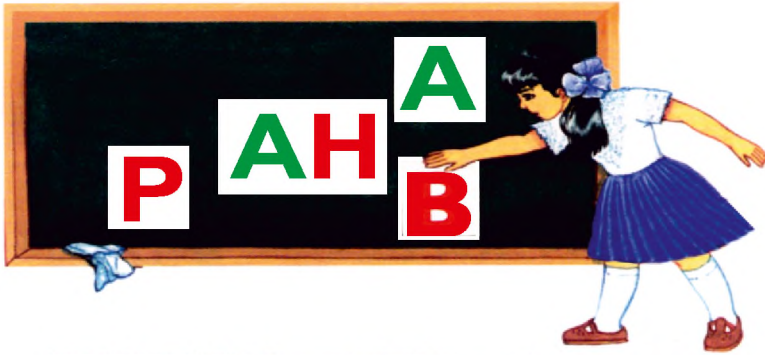
Кова

Дарси 74

НАВРҶЗ ВА КОВА

Номи ман Нав-рӯз. Номи ман Кова.
Наврӯз ва Кова ошно. Анвар низ ошно.

Анвар

Мо ва варзиш

Наврӯз Наврӯз¹
Мо ва варзиш

Дарси 75

В В

В В В В'

ВВ ВВ

2	2	1	2		2	1
на	ла	ко	са	за	ва	хо

ло-ла | ко-са | шо-на
ло-на | но-ма | ка-лон

Равшан

Васила

В А С И Л А

АНВАР ВА КОМИЛ

Анвар, ин Комил. Анвар ва Комил
– ошно. Кова ва Равшан низ ошно.
Анвар аз Комил калон.

Мавзун ва Мунаввар
Анвар ва Комил-ошно.

Дарси 77

Д Д

D d

d d

d d d

д о с

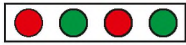
д а н д о н

до-и-ра
о-вард
дос

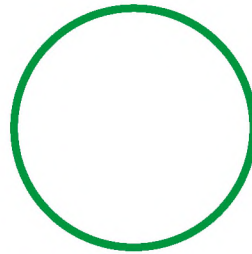
о-мад
дан-дон
ка-ду

До-ро
до-да-раш
Шод-мон

доира
дос

к а д у

д о и р а

каду

Дарси 78

ДОРО

Доро омад. До-да-раш низ омад.
Номи до-да-раш Шод-мон. Шодмон
дору овард.

дору

омад

_____.

_____.

_____.

додар

Шодмон дору овард.

D D

D D D D '

Dg Dg '

Ра-шид	дар
Дав-рон	о-вар-данд
до-ру	до-ру-хо-на

Рашид ва Даврон

РАШИД ВА ДАВРОН

Рашид омад. Даврон низ омад.
Рашид ва Даврон дору о-вар-данд.
Дору дар до-ру-хо-на.

Рашид ва Даврон

Дору дар дорухона.

Дарси 80

Ди-ло-ро | хӯрд
дан-до-наш | дард

ДОРУ

Дилоро, ин дору. Доруи
дандон. Дилоро дору хӯрд.
Дан-до-наш аз дард монд.

Дилоро

●●●●●
ДИЛОРО

дандон

●●●●
ДОРУ

Ин доруи дандон.

Дандон аз дард монд.

Дарси 81

Г г

Г г

г г г

С А Г

Г У Р Г

Гул-рӯ
Гул-но-ра
ка-ло-на-как

гург
ду-го-на-анд
гул-дон

га-вазн
саг
хур-да-как

г г г

Г Г

саг

Г А В А З Н

Г У Л

гург

гавазн

Дарси 82

ГУЛРҶ ВА ГУЛНОРА

Гулрӯ ка-ло-на-как. Гул-но-ра хур-да-как.
Гулрӯ, гул дар гулдон. Гули гулдон хушрӯ.
Гулрӯ ва Гул-но-ра ду-го-на-анд.

гул

гулдон

_____.

_____.

_____.

Гулнора хурдакак.

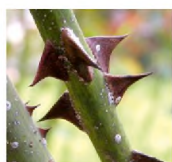
Гулрӯ, гул дар гулдон.

Дарси 83

Г Г
Г

О-лим
гов
до-рад
гӯ-гирд
гул-хор

хар-гӯш
ак-ка
дум-да-роз
гӯ-со-ла
гӯш

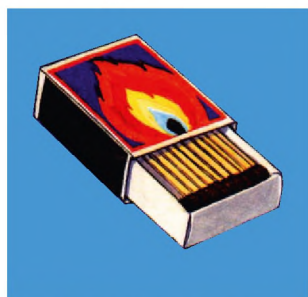

● ● ● ● ● ●
Г У Л Х О Р

● ● ●
Г Ү Ш

гулхор
гӯш

● ● ● ● ● ●
Г Ү Г И Р Д

● ● ●
Г О В

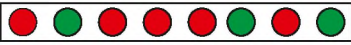
● ● ● ● ● ●
Г Ү С О Л А

гӯгирд
гову гӯсола

Дарси 84

аккаи думдароз

Г А Р М Х О Н А

гармхона

_____.

_____.

_____.

ОЛИМ

Олим, ана ак-ка. Акка думи дароз дорад. Олим, ин харгӯш. Гӯши харгӯш низ дароз.

Думи акка дароз.

Олим харгӯш дорад.

Дарси 85

П п

П п

п п

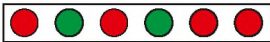
кир-мак
мо-да-рам
па-да-рам

Пар-виз
ра-сонд
пар-ва-риш

па-ланг
па-ша
пил-ла

п п п

падарам

ПАЛАНГ

ПАША

паланг

паша

Дарси 86

модарам

кумак

ПИЛЛА

Падарам кирмак овард. Модарам парвариш кард. Парвиз кумак расонд. Аз кирмак пил-ла, аз пилла нах шуд.

пилла

КИРМАК

ПИЛЛА

парвариш

Аз кирмак пилла шуд.

Дарси 87

П П П

П П П'

Пн Пн'

да	ду	пӯ	ки	во
до	ди	пи	ко	ва

Но-дир
на-вис
о-зо-да
дар-ро
пӯш

Пар-вин
на-ра-сон
дарс
Пар-виз
по-ми-дор

● ● ● ● ● ● ●
П О М И Д О Р

пӯш

помидор

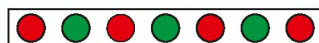
● ● ● ● ● ● ●
П А Р В И Н

Парвин

Дарси 88

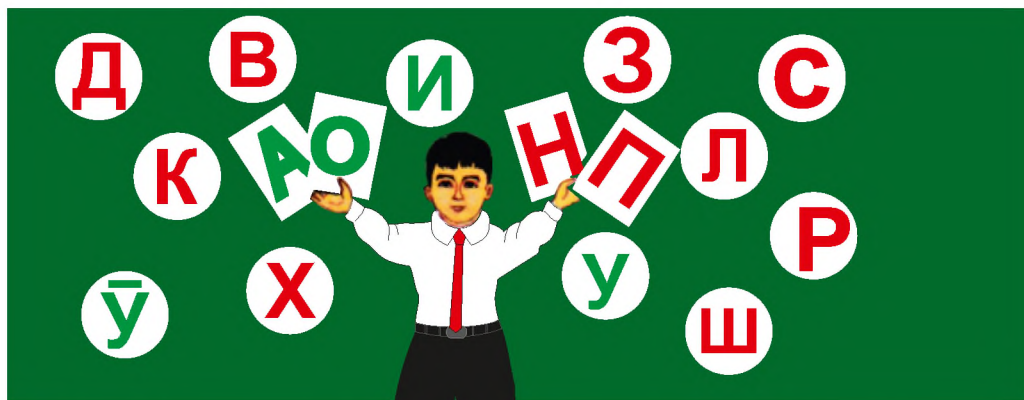

Парвиз
дар

ДАРС

Нодир, о-зо-да навис. Парвин, дар-ро пӯш. Дарс сар шуд. Парвиз, халал нарасон.

_____.

П А Р В И З

Нодир, навис.
Дарс сар шуд.

Дарси 89

Т т

T t

t t t

t t t

Т У Т

Т О Р Т А Н А К

Са-ло-мат
та-ро-зу
тут

Са-о-дат
ток-зор
аст

ду-го-на-анд
дух-тар
тор-та-нак

токзор

тут

Т А Р О З У

тарозу

ТОКЗОР

Ин тоқзор аст. Са-о-дат дар тоқзор.
Ў духтари озода. Падари Саодат му-
ал-лим аст. Ў му-ал-ли-ми мо аст.
Саломат ва Саодат ду-го-на-анд.

муаллим

ангур

Саломат

САЛОМАТ

Саодат дар тоқзор.

Ў духтари озода.

Дарси 91

Т Т Т Т

Т Т Т

Т т Т т

ТАНЎР

та-нўр
ду-тор
кард

пухт
кур-та
дод

хур-санд
Си-то-ра
ха-мир

са-лом
шуст
Та-ман-но

танўр

ТАМАННО

Таманно

ДУТОР

дотор

СИТОРА

Модари Ситора хамир кард. ӯ дар танӯр нон пухт. Ситора кур-та-аш-ро тоза шуст. Падар аз кор омад. Ситора салом дод. Падар хурсанд шуд.

тоза

шуст

● ● ● ● ●
КУРТА

курта

Ситора

● ● ● ● ● ●
СИТОРА

ӯ нон пухт.

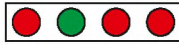
Дарси 93

Б б

Б б

б б

б б б

Б А Р Г

Б У З

барг

бо-бу-на

са-тил

Бар-но

бар-ра

ба

о-вард

бо-бо

ху-нук

бӯ-сид

об

буд

од

барг

Б О Б У Н А

буз

бобуна

Дарси 94

dodo dodo

БАРНО

Бар-ра аз рама омад. Барно дар сатил об овард. Ў ба барра об дод. Об хунук буд. Бобо Барноро бўсид. Барно хурсанд шуд.

сатил

Ў ба барра об дод.

Об хунук буд.

Дарси 95

б б б

б б б

бб бб

нӯ-ши-дан
за-рур
даст

то-за
би-нӯш
би-шӯ

пок
пар-тов
на-пар-то

Барот

б а р о т

б а р но

Барно

бинҷи

Оби тоза

ОБИ ТОЗА

Об нӯшидан зарур аст. Оби тоза би-
нӯш. Бо он дасту рӯ бишӯ. Ба оби пок
партов на-пар-то!

Бишӯ

оби пок

Оби тоза бишӯш.

Ба об партов напарто!

Е е

Е е

е е Е Е

е е е

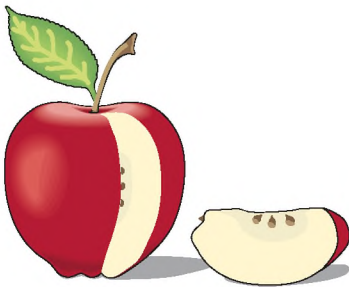
себ

сел

сер

себ
сел
сер

Зе-бо
ка-ли-ма
ме-со-зад

СЕ.

Зебо

Зебо калыма месозад.

Зе-би-ни-со
ме-бо-шанд
су-руд
ру-боб

ме-хо-над
дух-та-рон
ме-на-во-занд
ме-на-ви-сад

ЗЕБО ВА ЗЕБИНИСО

Зебо ва Зе-би-ни-со дугона ме-бо-шанд.
Духтарон рубоб ме-на-во-занд. Зебинисо
суруд мехонад. Зебо калима месозад ва
ме-на-ви-сад.

менавазанд

менависад

Зебинисо суруд мехонад.

Дарси 99

се-бак
хӯр-дан-боб
хуш-рӯ
хуш-бӯ

хе-ле
сер-об
хуш-ма-за
сурх

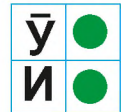
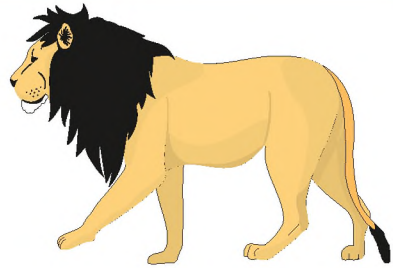
шер
Зе-вар
Зе-бо
ши-рин

Ее Ее Ее

хушбӯ

хӯрданбоб

шер

Зевар ва Зебо

Зевар ва Зебо

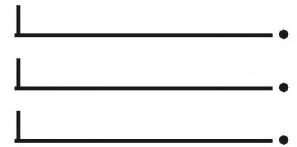

СЕБАК

Себаки сурхи сероб,
Ширин асту хӯрданбоб.
Себак хеле хушрӯ аст,
Хуш-ма-за-ву хушбӯ аст.

сурх

сероб

ширин

хушмаза

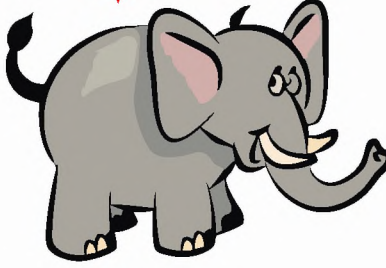
Себак хеле хушрӯ аст.

Дарси 101

Ф ф

ф ф

ф ф ф
ф ф ф

Ф И Л

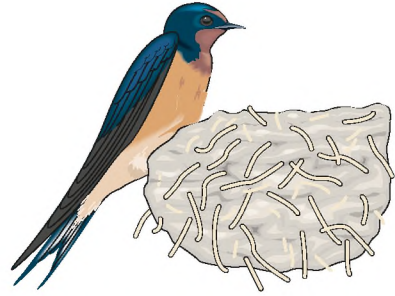

Ф О Н У С

ф ф ф
ф ф ф

фил

фил
фо-нус
фа-рош-ту-рук

Ф А Р О Ш Т У Р У К

Фирӯз

фонус

фароштурук

Ф И Р Ё З

Дарси 102

Оф-тоб
Са-даф
ат-роф

ба-ро-мад
фав-во-ра
гарм

Фи-рӯз
омад
низ

ОФТОБ

Офтоб баромад. Атроф гарм шуд.
Фирӯз назди фаввора омад. Садаф
низ омад.

омад

Садаф

фаввора

_____.
_____.

_____.
_____.

Офтоб баромад.

Атроф гарм шуд.

Дарси 103

F f

F f

f f

F F F

● ● ● ● ●
F И Л О Ф

● ● ● ●
F Ū З А

f f f

F F F

Ға-фур

ғў-за

да-рав

ғоз

ғи-лоф

мав-сим

нон-ро

ғал-ла

ме-бо-шад

дас-тар-хон

ме-ғун-до-рад

до-ред

ғўза

ғоз - ғоз

ғилоф

Ғ	3
О	2
З	1

Ғ О З

Дарси 104

Ҷалла

Шаллам

ҶАЛЛА

ШАЛЛАМ

Мавсими дарави ҷалла омад. Ҷафур
ҷалла ме-ғун-до-рад. Модарам нони
гарм пухт. Нон зеби дастархон
мебошад. Нонро азиз доред.

Ҷафур ҷалла меғундорад.

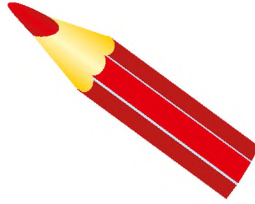

Нон зеби дастархон аст.

гарм - гарм

Дарси 105

Қ қ

Қ қ

Қ Қ Қ
Қ Қ Қ Қ

Қ А Л А М

Қ А Ф А С

Қ Қ Қ

Қ Қ Қ

қ а л а м

қа-фас

қа-лам

ра-сонд

Қо-дир

қо-лин

на-вис

Қо-бил

гуфт

қур-боқ-қа

ши-каст

тез

ма-дад

гуфт

қафас

мадад расонд

Дарси 106

қурбоққа

Қ У Р Б О Қ Қ А

ҚАЛАМ

Қобил ба Қодир гуфт:
– "Қ" навис!

Қодир хост «Қ» нависад. Нўги қалам шикаст. Қобил нўги қаламро тез кард. Қобил ба Қодир ма-дад расонд.

Қодир

қалин

Қобил қаламро тез кард.

Дарси 107

Қуқу Қуқу Қуқу

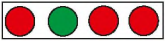
қуқу

зе-бо
қо-қу
гашт

пах-моқ
қоқ
қулф

дашт
хуш-рӯ-ву

қоқу

қоси

қанд

пахмоқу

қоқу

ҚОҚУ

Дарси 108

ҚОҶУ

Қоқу баромад ба дашт,
Атроф аз ӯ зебо гашт.
Тоқии ӯ қоқ шуд,
Хушрӯву пахмоқ шуд.

Абдулло Қодирӣ

дашт – *dash*

гашт – *gash*

_____.

*Тоқии қоқу қоқ шуд,
Хушрӯву пахмоқ шуд.*

Ч ч

4

● ● ● ●
Ч О Р

	2	3	1	5	4	
	а	р	х	б	о	л
ч		3	1		2	

ч ч

ч ч

ч ч

ч ч ч ч ч

ч ч ч ч

чор

чор

чанг

чарх-бол

ха-роб

хор

чор-мағз

чормағз

чархбол

чанг

● ● ● ● ● ● ● ●
Ч А Р Х Б О Л

4 +

● ● ● ● ● ● ● ●
Ч О Р М А Ғ З

● ● ● ● ● ● ● ●
Ч А Н Г

Дарсҳои 111 ва 112

кӯ-ча	чаш-ма	ме-нӯ-шад
чашм	чӯ-пон	чи-нор
зе-ри	соф	ча-ро

чинор

чашма

ЧАШМА

Дар дара чинори азиме месабзад.
Дар зери чинор чашма аст. Оби
чашма хеле соф ва хунук мебошад.
Чӯпон аз чашма об менӯшад. Ӯ
рамаро ба чаро мебарад.

кӯча

соф ва хунук

ЧАШМА

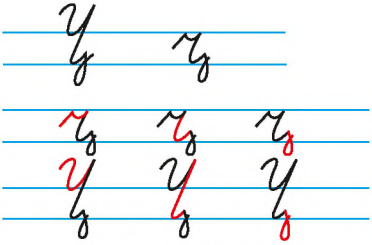

Чӯпон об менӯшад.

Ӯ рамаро ба чаро мебарад.

Дарси 113

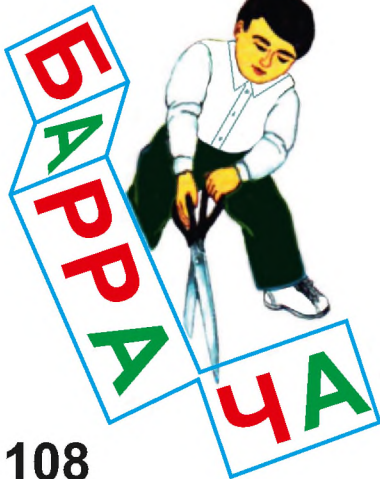
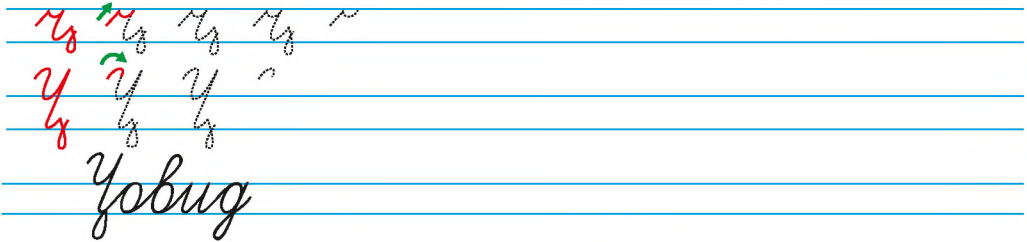
Ч ч

Ч О М А Д О Н

Ча-ми-ла
ме-рӯ-бад
чо-рӯб
Ҷо-вид

чо-рӯ-баш
чо-ма
бар-ра-ча
ме-би-нед

Ч О М А

чома

чомадон

ҶАМИЛА

Ҷамила ҷорӯб дорад. Ӯ бо ҷорӯ-
баш хона мерӯбад ва суруд ме-
хонад.

ҷорӯб
Ҷамила

● ● ● ● ●
Ҷ О Р Ё Б

Ана мебинед,
Ҷорӯб дар дастам.
Бо ин ҷорӯбам
Хона мерӯбам.

Мирсаид Миршакар

Бо ин ҷорӯбам
Хона мерӯбам.

Ҷамила хона мерӯбад.

Дарси 115

гур-ба
оф-тоб-рӯ
ме-хо-бид
чӯ-ча

зар-да-как
тан-бал
чаш-мо-наш-ро
чал-ғӯ-за

Ҷа-мол
аф-со-на
ме-ку-нам
би-ғӯ

Чу чу

● ● ● ● ● ● ● ●
Ҷ А Л Ғ Ү З А

чу ча
гур ба

Ситора ҷило медиҳад.

Ҷалшед ҷав корид.

ЧҶҶА ВА ГУРБА

Гурба дар офтобрӯ мехобид. Чӯҷаи зардакаке нӯл зад.

– Хез, – гуфт ӯ, – танбал!

Гурба чашмонашро боз карда гуфт:

– Халал нарасон, дар хобам орзу мекунам.

– Чиро?

– Худат бигӯ.

Чӯҷаи зардакаке
танбал

Гурба чашмонашро боз карда.

– Чиро?

– Худат бигӯ.

Дарси 117

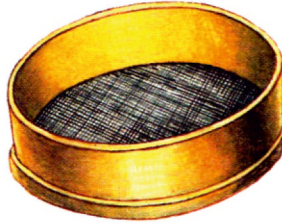
Э э

Э э

Э э

Э э э э

Э э э э

Э Л А К

Э Р А Ц

э-лак
ча-воб
Э-рац

орд
бехт
чаш-маш

пур-сид
чис-тон
сад-то

элак

эрац

чистон

эрод

эрод

ЭЛАК

Падарам элаки нав харид.
Модарам орд бехт. Боре модарам
пурсид:

– Эрач, ҷавоби ин чистон чист?
Худаш якто,
Чашмаш садто.

Ман ҷавоб додам:

– Элак.

Ман ҷавоб додам:

- Элак.

Падарам элак харид.

Модарам орд бехт.

Й й

й

й й й

й й

курсй

К У Р С Й

Сав-рй
дош-танд
па-ран-да-гон
кур-сй

бо-лаш
дўс-тон
мо-ли-данд
тў-тй

Зе-бй
о-себ
бас-танд

доштанд
парандагон

тўтй

Т Ў Т Й

ТҮТӢ

Тӯтӣ ба сим зад. Болаш осеб дид.
Саврӣ ва Зебӣ онро доштанд. Ба
болаш дору молиданд ва бо дока
бастанд. Боли тӯтӣ аз дард монд.
Парандагон – дӯстони мо. Мо барои
парандагон лона месозем.

молиданд

бастанд

сим - мис

ЗЕБӢ ВА САВРӢ

Тӯтӣ ба сим зад.

Зебӣ ба болаш дору молид.

Дарси 121

Ҳ ҳ

Ҳ ҳ

Ҳ ҳ ҳ

Ҳ ҳ ҳ

● ● ● ● ● ● ● ●
Ҳ А Н Д А Л А К

● ● ● ● ● ● ● ●
Ҳ У Ш Т А К

Ҳ ҳ ҳ ҳ
Ҳ ҳ ҳ

мак-таб
Ҳа-биб
ҳав-лӣ
дах

сох-тем
ҳавз
ба-ча-ҳо
ҳуш-так

об-бо-зӣ
нағз
ме-ку-нанд
ҳан-да-лак

дах

ҳавз

ҳавлӣ

ҳуштак

ҳандалак

10

● ● ● ● ● ● ● ●
Д А Х

оббозӣ
Ҳабиб

ҲАВЗ

Мақтаби мо ҳавлии калон дорад.
Мо дар ҳавлии мактаб ҳавз сохтем.
Оби ҳавз соф аст. Бачаҳо дар ҳавз
оббозӣ мекунад. Ҳабиб хеле нағз
шино мекунад.

мактаб
ҳавлии калон

_____.

_____.

Оби ҳавз соф аст.
Ҳабиб шино мекунад.

Дарси 123

Ҳа Ҳа

рӯбоҳ

рӯ-боҳ
гу-рус-на
да-ро-мад

ҳас-рат
бу-да-аст
на-ме-хӯ-рам

ан-гур
ва-ле
Ҳа-ди-са

3	2	1		
р	ӯ	б	о	ҳ
1			2	3

1	2	5	4		3	
п	а	р	а	н	д	а
		1	2	3	4	5

ангур

гурӯсна

Ғ
Қ
Ч
Ҷ
Ҳ

О
А
У
Ў
И
Э
Й

Ҳ А Д И С А

ҳасрат

Ҳадиса

боғ

мева

РҮБОҲ ВА АНГУР

Рӯбоҳи гурусна ба боғ даромад.
Ангур пухта буд. Вале қади рӯбоҳ ба
он намерасид. Рӯбоҳ бо ҳасрат гуфт:

– Ангур хом будааст, онро намехӯ-
рам, бемор мешавам. Меваи пухтаро
мехӯрам.

намерасид

намехӯрам

_____.

_____.

_____ ? _____.

Рӯбоҳ ба боғ даромад.

Ангур пухта буд.

Дарси 125

Й й

НАЙ

ТОЙ

ЙОД

той | чой-ник | йод
най | май-на | май-да

ц ц ц
ц ц ц

той

най

ЧОЙНИК

МАЙНА

чойник

майна

120 йод

Дарси 126

чӯй
бӯй
зеб

бу-наф-ша
пай-ғом
муш-кин

о-рос-та-рӯй
нав-ба-ҳор
ме-гуфт

Шӣ

Шӣ

чӯй

бӯй

БУНАФША

Ман зеби чӯй, мегуфт,
Оростарӯй, мегуфт.
Пайғоми навбаҳору
Мушкин ба бӯй, мегуфт.

БУНАФША

Акобир Шарифӣ

бунафша

оростарӯй

пайғом

Ман зеби чӯй, мегуфт.

Ё ё

Ё ё

ё ё ё

ё ё ё

ё ё ё ё

ё ё ё

ЁЛ

кӯҳ-сор
пи-ёз
ги-ёҳ-ҳо
ёл

ме-саб-занд
пи-ё-ла
зи-ёд
То-ҷи -кис-тон

ПИЁЗ

пиёз

зиёд

ёл

кӯҳсор

миёҳҳо

месабзанд

пиёла

ПИЁЛА

сар-за-мин
тай-ёр
кӯҳ-ҳо
ҳам-во-рӣ

рус-та-ни-ҳо
ре-ша-кан
бут-та-ҳо
ча-ма-нам

ГИЁҲҲО

Тоҷикистони мо сарзамини кӯҳсор аст. Дар кӯҳҳо буттаҳо, алафҳо ва дигар рустаниҳо месабзанд. Қисми зиёди ин рустаниҳо гиёҳҳо мебошанд. Аз гиёҳҳо дору тайёр мекунанд.

Буттаҳо

тайёр

рустани

Тул зеби чаман аст.

Гиёҳсоро решақан накумед!

Дарси 131

Ё ё ё

ёри

Ё-су-ман

Ёд-гор

кӯ-да-кис-тон

ме-ра-вад

панҷ-со-ла

ме-гу-за-ро-над

мак-таб

ме-ди-ҳад

ё-рӣ

ақл

Ғи-ёс

ёз-дах

кӯдакистон

панҷсола

медихад

11

ЁЗДАҲ

ЁСУМАН

ҒИЁС

ёздаҳ

ёсуман

Ғиёс

ЁСУМАН ВА ЁДГОР

Ёсуман ба кӯдакистон меравад.
Ў панҷсола аст. Ёдгор ба мактаб
меравад. Ў ёздаҳсола аст. Ёдгор ба
Ёсуман ёрӣ медиҳад. Ў Ёсуманро аз
роҳи калон мегузаронад.

Ёсуману Ёдгор

**Ақлу тамиз –
ба ҳама азиз!**

роҳи калон

ақлу тамиз

мегузаронад

Ёсуман ба кӯдакистон меравад.

Ёдгор ба мактаб меравад.

ЁДГОР ВА ЁСУМАН

Дарси 133

Я я

я я

я я

я я

ЯХДОН

я я я

я я я

Шам-си-я
ях-мос
ях-дон

меҳ-ру-бон
Яҳ-ё
аст

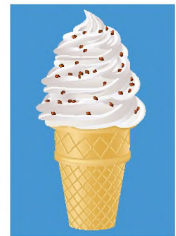
ме-ба-ро-рад
му-раб-би-я
Зул-фи-я-хо-ла

меҳрубон

яхдон

яхмос

Зулфияхола

ЯХМОС

мураббиа

Шамсия

ЯХДОН

Яҳё падари Шамсия аст. Ӯ дар корхона кор мекунад. Корхона яхдон мебарорад. Об дар яхдон ях мекунад. Зулфияхола модари Шамсия мебошад. Ӯ мураббияи меҳрубон аст.

Яҳё

яҳ

Об яҳ мекунад.

Зулфияхола мураббияи мост.

Дарси 135

Яя Яя

гун-қиш-как	пан-ча-аш	бо-зй
май-да-як	шоҳ-ча-ҳо	нағ-ма-со-зй
хуш-рӯ-як	ни-шас-та	ян-тоқ

шоҳчаҳо

як

гунқишкак

1

ЯК

ЯХМОЛАКБОЗЙ

ЯҲЁ

Ямин

Яҳё

ГУНЧИШКАК

Гунчишкаки майдаяк,
Майдаяку хушрӯяк.
Дар панчааш шохчаҳо,
Дар болои буттаҳо
Нишаста бозӣ мекард,
Хуб нағмасозӣ мекард.

Мирсаид Миршакар

панча

бозӣ мекард

нағмасозӣ мекард

*Гунчишкаки майдаяк,
Майдаяку хушрӯяк.*

Ю ю

Ю ю

Ю Ю Ю

Ю Ю Ю

Ю Ю Ю Ю ' 1

Ю Ю Ю Ю ' 1

ЮҒАН

**ю-ған
сеюм
Ю-нус
юр-ма-дү-зй**

ЮРМАДҮЗЙ

ЮҒАН

Юнус

юрмадүзй

ЮНУС

**3-ЮМ
СЕЮМ**

Дарси 138

ҳам-ди-гар
Қай-юм
Ю-суф

Ай-юб
иш-ти-рок
чӯ-ра-ҳо

шоҳ-мот
му-со-би-қа
ме-ку-нанд

Юсуф

Айюб

Қайюм

ШОҲМОТ

Юсуф, Юнус, Қайюм ва Айюб дар як синф мехонанд. Онҳо бо ҳамдигар чӯра мебошанд. Чӯраҳо шоҳмотбозиро дӯст медоранд. Юсуф ва Қайюм дар мусобиқаи шоҳмотбозӣ иштирок мекунанд.

шоҳмот

иштирок

мусобиқа

Дарси 139

Ж ж

Ж ж

Ж О Л А

К А Ж Д У М

Ж Ж Ж Ж Ж

Ж Ж Ж Ж Ж

Ж Ж Ж

Ж Ж Ж

жо-ла

каж-дум

Бе-жан

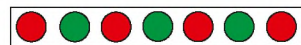
ли-жа-рон

жола

каждум

Бежан

лижарон

Л И Ж А Р О Н

Дарси 140

си-ёҳ | чи-данд | гул-чи-нӣ
абр-ҳо | Ма-ни-жа | ги-риф-танд
ба-ҳо-рӣ | но-га-ҳон | па-ро-кан-да

Баҳор буд.

ЖОЛА

Баҳор буд. Манижа ва Бежан гулчинӣ рафтанд. Ногаҳон жола борид. Кӯдакон худро зери дарахт гирифтанд.

Абрҳои сиёҳ пароканда шуданд. Офтоб баромад. Манижа ва Бежан гулҳои баҳорӣ чиданд.

абрҳои сиёҳ

гулҳои баҳорӣ

Манижа гулчинӣ рафт.

Жола борид.

Дарси 141

Жж Жж

музик̄и

Миж-го-на
Ё-ку-б̄и
маҳ-фил

му-си-қ̄и
ми-жа
ҳаж-даҳ

ғи-жак
ме-на-во-зад
о-мӯз-гор

о-мӯз-гор

мижа

● ● ● ●
М И Ж А

18

● ● ● ● ● ●
Ҳ А Ж Д А Х

ҳаждаҳ

ғижак

● ● ● ● ●
Ғ И Ж А К

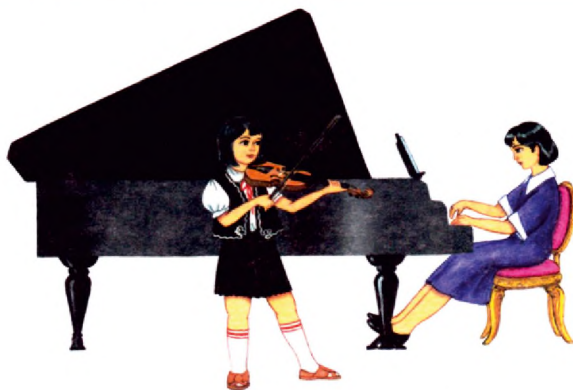
маҳфил – маҳфил

МАҲФИЛИ МУСИҚӢ

Дар мактаби мо маҳфили мусиқӣ ба кор оғоз кард. Маҳфил ҳаждаҳ хонанда дорад. Мижгона дар синфи якум мехонад. Ӯ ғижак менавозад. Ба Мижгона омӯзгор Ёқубӣ дарс медиҳад. Мижгона зеҳни тез дорад.

синфи якум

Мижгона

Ёқубӣ дарс медиҳад.

Мижгона ғижак менавозад.

Ӯ зеҳни тез дорад.

Дарсҳои 143 ва 144

Ъъ

ъ

ъ ъ

ъ ъ ъ ъ

Қ А Л Ъ А

Н А Ъ Л

қалъа

қалъ-а

наъл

Маъ-руф

Саъ-дӣ

шамъ

шеър

синф

аъ-ло

Са-меъ

наъл

Маъруф

Саъдӣ

шеър

шамъ

Са-меъ

дарсҳои аъло

Ш А М Ъ

шеър
ме-хо-нанд
бур-ро

фан-ҳо
ба-ҳо
синф

ба-ланд
ме-ги-ранд
ме-бо-шад

франсҳо

синф

ЧЎРАҲО

Самеъ, Саъдӣ ва Маъруф дар синфи мо мехонанд. Онҳо аз ҳамаи фанҳо баҳои аъло мегиранд. Самеъ шеър мехонад. Овозаш бурро ва баланд мебошад.

бурро

баланд

Самеъ _____.

Самеъ шеър мехонад.

ФИРЎЗ

Дарс тамом шуд. Фирӯз ба хона омад. Модараш аз ӯ пурсид:

– Фирӯзҷон, чаро ту ин қадар хурсандӣ?

Фирӯз ҷавоб дод:

– Модарҷон, мо имрӯз ҳамаи ҳарфҳоро тамом кардем. Ман акнун хонда ва навишта метавонам. Модар хурсанд шуд, Фирӯзро ба оғӯш гирифта бӯсид.

Дарс тамом шуд.

Фирӯз ба хона омад.

товус

Модари Фирӯз хурсанд шуд.

МАН «АЛИФБО» МЕХОНАМ

Ман «Алифбо» мехонам,
Бурро-бурро мехонам.
«Алифбо»-и суратдор,
Сураташ чудо бисёр.

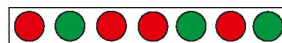
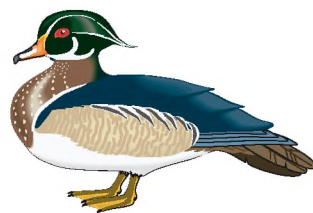
Убайд Раҷаб

Ман „Алифбо“ мехонам,
Бурро-бурро мехонам.

_____

_____

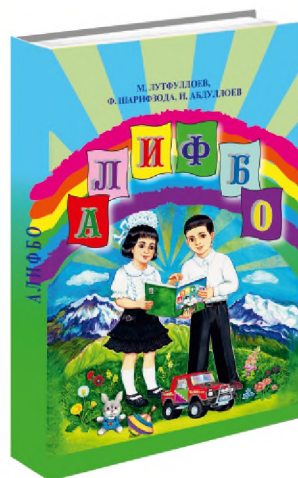
мурзоби

„Алифбо“ - и суратдор

КИТОБИ ХОНО

Аз ин китоби хоно,
Аз расмҳои зебо
Ҳарфи бисёр омӯхтем,
Мо гапу кор омӯхтем.
Чистону таронаҳо,
Гулчини афсонаҳо,
Ҳар чӣ ки хостем мо,
Ёфтем аз «Алифбо».

Меҳмон Бахтӣ

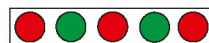
*Аз ин китоби хоно,
Ҳарфи бисёр омӯхтем.*

парчам

саъва

чароғ

*Ҳар чӣ ки хостем мо,
Ёфтем аз „Алифбо“.*

АФЛЕСУН ВА СЕБ

Модар дар табақча себ ва афлесун овард.
Парвин як афлесунро гирифта пурсид:

– Афлесун, чаро ту қисм-қисм ҳастӣ?
– Барои он ки ту маро танҳо нахӯрда, бо
дигарон тақсим карда хӯрӣ, – ҷавоб дод
афлесун.

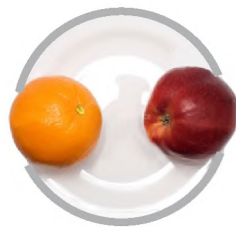
Парвин аз себ пурсид:

– Эй себаки ширин, ман мебинам, ки ту
яклухтӣ. Оё метавонам туро худам танҳо
бихӯрам?

Себ ҷавоб дод:

– Не, ин барои он аст, ки ту маро
яклухт ба дигарон диҳӣ.

Бачаҳо, мушкили Парвинро
осон кунед.

Парвин аз афлесун чӣ пурсид?

Афлесун чӣ ҷавоб дод?

Парвин аз себ чӣ пурсид?

Себ чӣ ҷавоб дод?

Дар табақча афлесун буд.

Афлесун меваи хушмаза аст.

МУАЛЛИМ

Муаллими меҳрубон,
Меҳратон дар дилу қон,
Лафзи ширини равон
Мо аз Шумо омӯхтем.

Ба ҳар савол ҷавобро,
Донишони ҳисобро,
Ҷам хондани китобро
Мо аз Шумо омӯхтем.

Ҳифзи хоки Ватанро,
Ба вай содиқ буданро,
Васфи боғу чаманро
Мо аз Шумо омӯхтем.

Нуъмон Розик

_____.

_____.

_____.

Ин шеърро барои шумо кӣ навиштааст?
Шумо аз муаллими азизатон чиҳоро ёд гирифтед?

Муаллими меҳрубон,
Меҳратон дар дилу қон,
Лафзи ширини равон
Мо аз Шумо омӯхтем.

Дарси 157

МОДАРАМ

Хушрӯз модарам,
Дилсӯз модарам.
Ганчи ягонаам,
Хуршеди ховарам.

Фарде надидаам
Мисли ту хоксор,
Марде надидаам
Мисли ту бурдбор.

Фарзанди ту бузург,
Фарзанди ту калон.
Монанди зиндагӣ
Умри ту ҷовидон.

Хушрӯз модарам,
Дилсӯз модарам.
Номи баланди ту
То Қаҳқашон барам.

Гулрухсор

СУПОРИШ: Сурудро аз ёд кунед ва якҷоя сароед.

Хушрӯз модарам,

Дилсӯз модарам.

Ганчи ягонаам,

Хуршеди ховарам.

_____ ,

_____ .

_____ ,

_____ .

ЗИМИСТОН

Ин духтаракро бингаред,
Дар тан либоси сап-сафед,
Меҳмон ба назди мо шудааст,
Шодӣ кунед, шодӣ кунед!
Номаш Зимистон, бачаҳо,
Бар пешвози ӯ равед.
Гӯед: «Меҳмон, марҳамат!
Хуш омадед! Хуш омадед!»

Мирсаид Миршакар

Духтарак чӣ ном дорад?
Зимистон аз кадом моҳҳо иборат аст?
Шеърро аз ёд кунед.

*Ин духтаракро бингаред,
Дар тан либоси сап-сафед.*

СОЛИ НАВИ МИЛОДИ МУБОРАК, ДҶУСТОН!

Соли нав муборак, дӯстон!

БОБО

Соли нав омад Бобо
Шодон ба хонаи мо.
Ба ман – хирсак, ба Гулноз
Дод аккаи думдароз.

Абдулло Қодирӣ

СУПОРИШ: Шеърро аз ёд кунед.

ХОНИШИ ИЛОВАГӢ БО ҲАРФИ М ЧИҶО ШУД?

М як ҳарфи танҳо буд,
Як ҳарфи бемаъно буд.
Рӯзе ҳамроҳи **о** шуд,
Мо шуд, хеле фаҳмо шуд.
Мо чун бо **ҳ** шуд ҳамроҳ,
Олам равшан гашт аз **моҳ**.
Вай бо як **ӣ** **моҳӣ** шуд,
Сӯйи дарё роҳӣ шуд.

Чӯра Ҳошимӣ

СУПОРИШ: Аз ҳарфҳои буридаи **М, О, Ҳ, Ӣ, Р, Т, Б** чор калима созад.

*Мо чун бо ҳ шуд ҳамроҳ,
Олам равшан гашт аз моҳ.*

МЎРЧА ВА КАБЎТАР

Мўрчае аз ташнагӣ ба қон омада буд, ба лаби ҳавзе рафт, то об бинӯшад. Тасодуфан пойи мўрча лағжиду ба об афтод. Наздик буд мўрчаи бечора ғарқ шавад, ки кабўтаре аз болои дарахте ўро дид. Кабўтар шохчаеро аз дарахт бо нўлаш канду наздики мўрча андохт. Мўрча худро болои шохча гирифт ва ба ин тариқ аз марг наҷот ёфт.

Ҳанўз лаҳзае нагузашта буд, ки сайёде кабўтарро диду хост ўро ба нишон гирад. Мўрча мақсади сайёдро пай бурда, ба ў наздик шуд ва пойи ўро чунон сахт газид, ки тири ў хато рафт ва кабўтар қон ба саломат бурд.

«Некӣ кунӣ, некӣ мебинӣ!»

Кабўтар дар ҳаққи мўрча чӣ некӣ кард?
Мўрча ба некии кабўтар чӣ ҷавоб гардонд?

*Мўрча аз марг наҷот ёфт.
Некӣ фаромӯш намешавад.*

ПАРЧАМИ ТОҶИКИСТОН

Рустам дар синфи якум мехонад. Ӯ бисёр чизхоро ёд гирифтааст. Боре бобо аз ӯ пурсид:

– Рустамҷон, бигӯ, Ватани мо чӣ ном дорад?

Рустам ҷавоб дод:

– Ватани мо, бобоҷон, Тоҷикистон ном дорад.

– Офарин, ҷони бобо! Боз як савол дорам, – гуфт бобо, – Парчами Тоҷикистон чанд ранг дорад?

Рустам гуфт:

– Парчами давлати мо се ранг дорад: сурх, сафед, сабз. Қисми болои парчам – сурх, қисми мобайн – сафед ва қисми поён сабз аст. Дар парчам бо зарҳал рамзи тоҷ ва болои он ҳафт ситора дар шакли нимдоира тасвир шудааст.

Бобо аз наберааш чӣ пурсид?

Рустам чӣ ҷавоб дод?

Дар бораи Тоҷикистон кадом шеърро медонед?

ГУЛҲОИ ЧАМАН

Бачаҳои азиз, шумо китоби дӯстдоштаатон – «Алифбо»-ро хатм кардед. Акнун бемалол хонда ва навишта метавонед. Мо шуморо ба ин муносибат муборакбод мекунем.

Бовар дорем, ки китоби «Забони модарӣ»-ро низ ба монанди «Алифбо» тозаю озода нигоҳ медоред ва аз он ҳикояҳо ва афсонаҳо мехонед.

Ба шумо сиҳатию саломатӣ ва дар таҳсилатон муваффақият меҳоҷем.

Алифбои тоҷикӣ

Aa Bb Cc Dd

Ee Ёё Жж Зз Ии ӣ

Ўў Кк Ққ Лл Мм Нн

Oo Пп Рр Сс Ттм Уу

Ҷҷ Ҷҷ Хх Ҳҳ Чч Ҷҷ

Шш ь Ээ Юю Яя

Хайр, китоби „Амирбо“!
Салом, китоби „Забони модарӣ“!

Лутфуллозода Муҳаммад
Шарифзода Файзулло
Абдуллоев Ибодулло

АЛИФБО

Китоби дарсӣ барои синфи якум

Муҳаррир	Дилбар Мирфаёзова
Мусаҳҳеҳ	Меҳрӣ Саидова
Муҳаррири техникӣ	Наҷмиддин Салоҳиддинзода
Рассомон	Сайёра Имоддинова, Ҳусайн Чиллаев
Тарроҳ	Фарида Мирзоалиева

Ба чоп 10. 06. 2019 иҷозат дода шуд. Коғазӣ офсет.
Чопи офсет. Андоза 70x100 1/16. Ҷузъи чопӣ 9,5.
Адади нашр 100000 нусха.
Супориши №10/2019

Муассисаи нашриявии «Маориф»-и
Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон
734024, ш. Душанбе, кӯчаи Аҳмади Дониш, 50
Тел: 222-14-66,
E-mail: najmiddin64@mail.ru

Дар матбааи ҶДММ «Ганҷ-нашриёт»
ба таъби расидааст.
Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе
кӯч. Южно-обходная, 3
Тел.: 555-55-95-10
E-mail: info@ganj.tj